

Ewaluacja i raport końcowy

**do działań w ramach mobilności ponadnarodowej (wyjazdu zagranicznego)
w przedsięwzięciu pn. „Rozwijanie kluczowych kompetencji uczniów z Zespołu Szkoły
Podstawowej i Przedszkola im. Jana Pawła II w Hańsku”, realizowanym w ramach
projektu „Ponadnarodowa mobilność uczniów” współfinansowanego z Europejskiego
Funduszu Społecznego**

Cele ewaluacji:

- Zbadanie, czy założone cele w projekcie zostały prawidłowo zrealizowane
- Zbadanie, czy osiągnięto zaplanowane efekty

Obszary ewaluacji:

Ewaluację projektu przeprowadzono w dwóch obszarach:

- **na poziomie projektu**

W tym obszarze zakres ewaluacji obejmował:

- proces kwalifikacji uczestników,
- przygotowanie pedagogiczne, informatyczne, kulturowe i językowe,
- współpracę partnerską,
- upowszechnianie i promocja.

- **na poziomie uczestnika projektu**

W tym obszarze ewaluacja obejmowała realizację programu mobilności w zakresie:

- nadzór merytoryczny w trakcie mobilności,
- wpływu i oddziaływania na uczestnika,
- podniesienie kompetencji,
- wykorzystanie zdobytej wiedzy i doświadczenia.

Narzędzia i metody badawcze:

- dane ilościowe i jakościowe zebrane w ramach ankiet indywidualnych i testów kompetencji,
- wywiad,
- swobodna rozmowa,
- analiza dokumentacji.

Termin ewaluacji: 1.03.2023 r. – 30.06.2023 r.

Ewaluacja była przeprowadzona na różnych etapach trwania projektu: przed mobilnością, w trakcie trwania mobilności i po jej zakończeniu.

Realizacja założeń na poziomie projektu:

- a) **Proces kwalifikacji uczestników.** Osoba odpowiedzialna za realizację projektu, p. Barbara Wilgocka, powołała zespół projektowy, który:
- opracował Regulamin Rekrutacji i formularzy do rekrutacji (w dokumentacji projektu oraz umieszczone na stronie szkoły) zgodnie z zasadami zawartymi we wniosku, a w szczególności z zachowaniem zasady równości i niedyskryminacji;
 - przeprowadził etap rekrutacji zgodnie z regulaminem;
 - stworzył dokumentację etapu rekrutacji;
 - wykonał gazetkę na korytarzu szkolnym zawierającą informacje o projekcie oraz zasadach rekrutacji;
 - opracował listę osób zakwalifikowanych do przedsięwzięcia oraz listę rezerwową, umieścił listy na gazetce projektowej na korytarzu szkolnym oraz na stronie szkoły w zakładce Ponadnarodowa Mobilność Uczniów.

Według opinii osób biorących udział w tym etapie Regulamin rekrutacji był skonstruowany jasno i przejrzysto. Kandydaci dokładnie wiedzieli jakie zadanie mają wykonać (były one dostosowane do ich możliwości i wpisywały się w podstawę programową), znali terminy złożenia prac oraz przystąpienia do rozmowy kwalifikacyjnej w języku angielskim. Punktacja była czytelna i konkretna. Do etapu rekrutacji zgłosiły się 24 osoby, co jest dowodem na zainteresowanie takiego typu przedsięwzięciami.

- b) **Przygotowanie pedagogiczne, informatyczne, kulturowe i językowe** Zgodnie z założeniami projektu oraz po określeniu potrzeb uczestników przedsięwzięcia zorganizowano zajęcia przygotowawcze, obejmujące:
- **przygotowanie formalno-organizacyjne**, dla uczestników projektu jak i ich rodziców, obejmujące zajęcia i informacje na temat:
 - o celów podejmowania mobilności,
 - o warunków i zasad uczestnictwa w projekcie,
 - o źródeł finansowania,

- rozplanowania projektu w czasie,
- miejsca, w którym realizowana była mobilność (informacje praktyczne dotyczące środka transportu, zakwaterowania, wyżywienia, ubezpieczenia, itp.)

Uczestnicy dowiedzieli się o celach projektu i zakresie wsparcia, jakie oferuje, jak też o zobowiązaniach jakie przyjęli na siebie będąc jego uczestnikami. Podczas przygotowania formalnego uczestnicy zgłaszali indywidualne potrzeby i wspólnie z opiekunami i koordynatorami projektu wypracowywali rozwiązania ewentualnych formalno-organizacyjnych barier uczestnictwa. W ramach projektu odbyło się jedno spotkanie formalno-organizacyjne na początku projektu przed rekrutacją, drugie po rekrutacji, a trzecie przed wyjazdem oraz czwarte po powrocie, które było spotkaniem sprawozdawczo-ewaluacyjnym (na spotkaniu rozmawiano o poziomie satysfakcji z mobilności). Realizacja takich działań, połączonych z pozostałymi elementami przygotowań, pozwoliła na zapobiegnięcie wszystkim możliwym do uniknięcia rodzajom ryzyka. Uczniowie otrzymali kompletny zestaw informacji, pozwalający na wykluczenie błędów, pomyłek, jak i na właściwe nastawienie młodzieży na jak najpełniejsze korzystanie z otrzymanej szansy.

- przygotowanie językowe z zakresu języka angielskiego: zrealizowane w wymiarze 20 godzin zegarowych.

Opierało się o zadania praktyczne i wykorzystanie angielskiego w mowie i piśmie, co odpowiadało potrzebom uczniów. Zajęcia były realizowane m.in. metodą animacji językowej nakierowanej na wsparcie komunikacji i łamanie barier językowych. Na początku procesu, w ramach rekrutacji uczestników przeprowadzony został także test diagnostyczny, który pozwolił na zidentyfikowanie zagadnień, na których skupiać się powinny prowadzący zajęcia. Niemniej jednak podstawę stanowiły elementy języka zawodowego, w tym słownictwo fachowe, a także elementy komunikacji dnia codziennego. Przygotowanie to miało na celu także wypracowanie otwartych postaw, pozwalających na przełamanie barier i obaw przed używaniem języka obcego, gdyż często nawet uczniowie, którzy mają dobre oceny z języka w szkole, napotykają na trudności w przełamaniu się dla zastosowania swoich umiejętności w sytuacji wymagającej kontaktu z obcokrajowcami. Objęło swoim zakresem praktyczne aspekty komunikacyjne. Program został dopasowany do potrzeb i oczekiwań uczestników tak,

aby zniwelować braki w ich kompetencjach językowych i jak najlepiej przygotować ich do komunikowania się w języku angielskim.

- przygotowanie kulturowe w wymiarze 4 godzin zegarowych,

uwzględniające elementy kultury greckiej. Przygotowanie uczniów do spotkania z kulturą śródziemnomorską, wskazujące sposoby przezwyciężania trudności mogących wynikać z różnic pomiędzy narodami i kulturami.

- przygotowanie pedagogiczne w wymiarze 10 godzin zegarowych.

Obejmowało komunikację werbalną i niewerbalną, radzenie sobie z rozłąką oraz funkcjonowanie z obcokrajowcami.

- przygotowanie informatyczne w wymiarze 3 godzin zegarowych.

Obejmowało podstawy programowania na platformie SCRATCH.

Realizacja wszystkich zajęć została potwierdzona listami obecności. Proces przygotowań odbył się zgodnie ze wszystkimi założeniami oraz po rozmowach z uczestnikami, które określiły ich potrzeby i oczekiwania. Zgodnie z opinią uczestników zajęcia były bardzo przydatne, pozwoliły im podnieść wiarę we własne możliwości. Uczniowie oceniali prowadzenie zajęć, jak i zakres tematyczny bardzo wysoko.

c) Współpraca partnerska.

Przez cały czas trwania projektu prowadzona była ocena współpracy partnerskiej, która opierała się na bilateralnym podziale zadań. Głównym celem ewaluacji było sprawdzenie wykonalności zadań oraz panujących relacji pomiędzy partnerami. Do ewaluacji posłużyły obserwacje, wywiady oraz analiza dokumentacji. Obserwacje współpracy były prowadzone na bieżąco, podczas kontaktów przez pocztę elektroniczną, telefon, a także kontaktów bezpośrednich podczas pobytu w Grecji. Liczne wywiady wskazały, iż organizacja przyjmująca doskonale wywiązała się z powierzonych zadań, wykonywali je perfekcyjnie. Komunikacja między partnerami była bardzo częsta. Wszystkie zaplanowane zadania wykonywane były w terminie, zgodnie z harmonogramem i założeniami projektu.

d) Upowszechnianie i promocja:

- zorganizowano 2 spotkania z rodzicami, na których przedstawiono założenia PMU;
- wykonano gazetkę na korytarzu szkolnym zawierającą informacje o projekcie oraz zasadach rekrutacji:

http://zspiphansk.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=375:regulamin-projektu&catid=28&Itemid=157

- regulamin projektu umieszczony został na stronie szkoły:

http://zspiphansk.pl/images/dokumenty/projekty/mobilnosc/reg_rek_2023.pdf

- karta zgłoszenia możliwa była do pobrania na stronie szkoły:

http://zspiphansk.pl/images/dokumenty/projekty/mobilnosc/karta_zgl_2023.pdf

- plakat projektu został umieszczony na gazetce szkolnej oraz na stronie szkoły i gminy:

<http://zspiphansk.pl/images/dokumenty/projekty/mobilnosc/plakat.pdf>

<https://www.hansk.pl>

- lista osób zakwalifikowanych do przedsięwzięcia umieszczona była na gazetce projektu oraz na stronie szkoły: http://zspiphansk.pl/images/dokumenty/projekty/mobilnosc/Lista_ucz.pdf

- umieszczona została informacja o przedsięwzięciu na stronie szkoły w zakładce

Ponadnarodowa Mobilność Uczniów

[http://zspiphansk.pl/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=28&filter_tag\[0\]=57&filter_tag\[1\]=58&Itemid=157](http://zspiphansk.pl/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=28&filter_tag[0]=57&filter_tag[1]=58&Itemid=157)

- utworzono profil projektu na Facebook

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100091952871037>

1. - wpisy były również dokonywane na Facebook:

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02sF7XpEkuqtb84YNmEeAyCYMVtdzANjySjgiLGYVxa6XetRv2zPR5znSSTyMFqPivl&id=100005419367648

2. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02LApUpr1LoPstWK7aZR7SU2hkSpAbxZNn4Rt1121h4UyKANrwJdmFb9ZYPUakwGAul&id=100005419367648

3. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02nxYvYxyrsezTwAmzDiDXJDgSMmjxdLndAjztS6cPy3yzmNofs4AFS1tfCFh1iZbl&id=100005419367648

4. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02wezXj66s1kWm6LB6dptrmti6Ap4sb1Mh7UnnkvrVoZ5A7EaKrunW8yxUXzKrrAXWl&id=100005419367648
5. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02ptKr4QKBSz1yHU5M3An1WQ9nxVTfh6eaiH38CevVTmZg3djuWhUJREUrXQYBWfl&id=100005419367648
6. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02ncM6jUMZ8Mm5oLGgWJ3fX2QxuhF4hkZ7CZUL4MAzU7pMNqF6vF89BNyRVzyBbznAl&id=100005419367648
7. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02ixoo95CiQaUrKemhYZ6Nhzp4KcJpPDj1tGdffTmrFflYG9QuhSisomxvG9Qzpt6l&id=100005419367648
8. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0Gvm575FbaYiq2reJ4F72eSQcoASlwBwMwGHZANJtpBzfeBPJodtosTGSLMApVSzUl&id=100005419367648
9. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0rfogxt6uxepmi5gdyATPFpzcqAoAPowuNrSK6pMfFNbBnq4s3B1A6V5p2C9oKLsXl&id=100005419367648
10. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0XxhDRB4DgaaSHogUkDXiaUwqaJqiFSkyxwYlgqUZ3aPzsvLJf8in41eMiYxAsYVil&id=100005419367648
11. https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0GfgxH76hTvNFr4nWM34HHkDpnTnMDiMqk5n1QH595nKLTPvqyjfFN8NPBjt9nRHal&id=100005419367648

- prezentacja gry z wykorzystaniem programu SCRATCH wykonanej wraz z uczniami w greckiej szkole

http://www.zspiphansk.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=407:grazrecznosciowka&catid=28&Itemid=157

- podsumowanie projektu zorganizowane w dniu 22.06.2023 r. w Sali widowiskowej GOK z udziałem Wójta Gminy Hańsk, przewodniczącego Rady Gminy, rodziców, uczniów oraz kadry pedagogicznej Zespołu Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Jana Pawła II w Hańsku. W spotkaniu uczestniczyli również dyrektorzy instytucji działających na terenie gminy Hańsk, przedstawiciele stowarzyszeń. Podczas spotkania zaserwowane były ciasta greckie i przekąski, ciasta zostały przygotowane przez uczestników mobilności i ich rodziców. Przedstawiona

została prezentacja multimedialna, opatrzona komentarzami uczniów, podsumowująca działania w ramach projektu oraz ukazująca nabyte kompetencje i umiejętności.

Link do zdjęć: <https://photos.app.goo.gl/W5rdCabdziTfcs8z8>

Linki do filmu:

- część I - <https://youtu.be/8hWkyRQQexQ>

- część II - <https://youtu.be/BtDkvbKM6HA>

- przygotowano 3 tablice informacyjne ze zdjęciami z zajęć w szkole greckiej oraz z programu kulturalnego: <https://photos.app.goo.gl/W5rdCabdziTfcs8z8>;

- zaprezentowano taniec grecki na zakończenie roku szkolnego – 23.06.2023r;

link do filmu: <https://youtu.be/FzM6KcCUZec>

- prezentacja multimedialna, opatrzona komentarzami uczniów, podsumowująca działania w ramach projektu oraz ukazująca nabyte kompetencje i umiejętności, przedstawiona również została na sesji Rady Gminy w dniu 26.06.2023r. <https://www.hansk.pl/2-uncategorised/709-transmisja-sesji-rady-gminy-hansk-5>

- umieszczono artykuł w lokalnej prasie;

- nauczyciele przekazali gronu pedagogicznemu informacje o systemie edukacji w kraju mobilności oraz o zasadach obowiązujących w szkole greckiej na plenarnym posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 23.06.2023r. (wpis w dokumentacji szkoły);

- nauczyciele prowadzili rozmowy z rodzicami uczestników mobilności na temat ich postępów w rozwijaniu relacji międzyludzkich, jak i dalszej drogi kształcenia;

- uczniowie przekazywali informacje o:

- kulturze i zwyczajach Grecji na lekcjach geografii;
- historii i mitologii na lekcjach historii i języka polskiego;
- wrażeń z mobilności na lekcjach wychowawczych;
- nabytych umiejętnościach informatycznych poprzez prezentacje swoich umiejętności na zajęciach w klasach młodszych z wykorzystaniem klocków LEGO;

- **przedsięwzięcia planowane w terminie wrzesień-październik 2023r:**

- Gra terenowa;
- Sonda uliczna wiedzy o Grecji;

Zrealizowane działania upowszechniających pozwoliły na dotarcie do szerokiego grona odbiorców wszystkich grup docelowych, wśród których znaleźli się inni uczniowie szkoły, ich rodzice, jak i inne osoby nie biorące udziału w projekcie. Biorąc pod uwagę wszystkie zrealizowane działania, a także zakres grupy docelowej, do której udało się dotrzeć szkole i uczestnikom projektu, zakładany cel działań podejmowanych w trakcie projektu, którym było jak najszerze upowszechnianie dotychczasowych osiągnięć związanych z internacjonalizacją europejskiego systemu szkolnictwa znaczenia projektu dla rozwoju bardziej zintegrowanego społeczeństwa europejskiego i wzrostu konkurencyjności młodych Europejczyków na rynku pracy, został osiągnięty.

Wyniki ewaluacji na poziomie uczestnika:

a) Nadzór merytoryczny

Realizacja programu była monitorowana przez opiekunów uczniów przy współpracy z organizacją przyjmującą. Główną metodą oceny była bieżąca obserwacja zaangażowania uczniów podczas zleconych prac, dokładność i sumienność podczas wykonywanych zadań, postawa wobec obowiązujących norm i przepisów, przestrzeganie zasad kultury w relacjach interpersonalnych, otwartość i kreatywność w wykonywaniu zadań, współpraca w zespole, komunikatywność interpersonalna. Na bieżąco prowadzono rozmowy dotyczące jakości lekcji z samymi uczniami jak i nauczycielami prowadzącymi zajęcia. Opiekunowie grupy również przyjęli zwyczaj codziennych spotkań z grupą w celu rozmowy na temat codziennej pracy, rozwiązywania na bieżąco pojawiających się problemów i trudności, wspierania uczniów w codziennej pracy i życiu w obcym miejscu. Uczniowie na bieżąco pisali krótkie sprawozdania z każdego dnia w języku angielskim, przez co doskonalili swój własny słownik języka obcego. Opiekunowie grupy pozostawali w stałym kontakcie mailowym i telefonicznym z pracownikami instytucji przyjmującej w celu bieżącego wspólnego rozwiązywania trudności, kłopotów, problemów uczniów.

Istotnym elementem są wskazane przez uczestników kwestie wpisujące się w założenia projektu, w tym przede wszystkim poprawa umiejętności językowych – wszyscy uczestnicy wskazali element związany z podniesieniem stopnia biegłości językowej w swoich raportach. Zdecydowana większość uczestników znalazła także dużą korzyść w rozwoju osobistym

i społecznym podczas pobytu zagranicą, w tym poprzez rozwój takich kompetencji jak:

- planowanie i przeprowadzanie samodzielnie procesu nauki;
- dostrzeganie wartości innych kultur;
- myślenie logicznie i wyciąganie wniosków;
- wypowiadanie się i prezentowanie się w sposób kreatywny;
- znajdowanie rozwiązań w trudnych lub nietypowych sytuacjach (zdolności rozwiązywania problemów);
- planowanie i organizowanie zadań i czynności;
- współpraca w grupie;

Ponadto, zdecydowana większość uczestników:

- jest bardziej pewna siebie i przekonana o swoich umiejętnościach;
- lepiej zna swoje mocne i słabe strony;
- potrafi współpracować z osobami z innych środowisk i kultur;
- potrafią się lepiej adaptować i odnajdywać w nowych sytuacjach;
- są bardziej tolerancyjni w stosunku do innych osób i zachowań;
- są bardziej ciekawi i otwarci na nowe wyzwania.

Duża część z uczestników deklaruje także, iż dzięki uczestnictwu w projekcie planuje aktywniej angażować się w życie społeczne i polityczne w swoim środowisku, jest bardziej zainteresowana codziennymi wydarzeniami na świecie, lepiej podejmuje decyzje oraz bardziej interesuje się sprawami Europy.

b) Wpływ i oddziaływanie na uczestnika, podniesienie kompetencji, wykorzystanie zdobytej wiedzy i doświadczenia.

- **Wpływ.**
- **podróż**

Wszyscy uczniowie pomimo obaw związanych z czasem podróży (autokar) byli bardzo zadowoleni. Podróż do kraju mobilności i z powrotem ukazała uczestnikom wartość rozsądnego pakowania się, zwrócenia uwagi na osobę jadącą z nami, jej samopoczucie. Uczestnicy nabyli umiejętność organizowania sobie czasu wolnego na małej przestrzeni

w czasie podróży. Pomimo to wszyscy uczestnicy potwierdzili, iż podróż minęła im bardzo dobrze i co najważniejsze bezstresowo.

- zakwaterowanie

Zostało przez uczestników ocenione bardzo wysoko. Kadra i uczniowie stwierdzili, że pokoje były zgodne z ich oczekiwaniami, wyżywienie było bardzo smaczne. Wszyscy w hotelu czuli się bezpiecznie.

- młodzież grecka, nauczyciele w szkole greckiej oraz społeczność lokalna

Polscy uczestnicy projektu bardzo dobrze ocenili uczniów, nauczycieli jak i społeczność grecką. Zobaczyli w nich ludzi otwartych i pomocnych. Młodzież i nauczyciele w szkole greckiej dołożyli wszelkich starań aby wykonywane zadania przebiegały w miłej atmosferze, bez barier językowych. Zadania były w różnym stopniu trudności od łatwych po bardziej wymagające myślenia, ale zawsze bardzo dobrze wytłumaczone, co ułatwiało ich wykonanie. Społeczność lokalna była pomocna podczas wykonywania zadań terenowych, obsługa hotelowa była miła i służyła pomocą w każdej sytuacji. Poprzez nawiązywanie relacji z ludźmi z innych krajów i kultur uczestnicy projektu nabyli umiejętności:

- znajdowania rozwiązań w trudnych lub nietypowych sytuacjach (zdolności rozwiązywania problemów, mówią o pojawiających się problemach, proszą o pomoc;
- współpracy w grupie;
- osobistych, to znaczy - są bardziej pewni siebie i przekonani o swoich umiejętnościach, lepiej znają swoje mocne i słabe strony;
- współpracy z osobami z innych środowisk i kultur;
- adaptowania i odnajdywania się w nowych sytuacjach;
- są bardziej tolerancyjni w stosunku do innych osób i zachowań;
- szukają rozwiązania problemu w sytuacji nietypowej, nie załamują się przeciwnościami;
- są bardziej ciekawi i otwarci na nowe wyzwania

Poprzez uczestnictwo w bloku kulturowym, w ramach którego uczestnicy mieli okazję zwiedzać wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO Meteory, miasto Thessaloniki, Litochoro, Stary Pantelejmon, a także odwiedzili wyspę Skiathos uczniowie mieli okazję poznać historię i kulturę Grecji.

Można więc stwierdzić, że uczestnicy projektu dzięki realizowanemu projektowi mieli okazję

rozwinąć swoje kompetencje interpersonalne i międzykulturowe, a w szczególności:

- społeczne i obywatelskie, między innymi docenienie wartości innych kultur i lepsze rozumienie takich koncepcji jak demokracja, sprawiedliwość, równość, obywatelstwo, prawa obywatelskie;
- poczucie kreatywności i przedsiębiorczości – czyli rozwijanie pomysłów i wcielanie ich w życie;
- świadomości i wyrazistości kulturowej.

- kompetencje językowe

Kwestią wartą podkreślenia są wskazane przez uczniów kompetencje językowe – wszyscy uczestnicy wskazali, w swoich raportach, element związany z podniesieniem biegłości językowej, łatwości w nawiązywaniu komunikacji z obcokrajowcami. Wszyscy uczestnicy dostrzegli korzyści płynące z nauki języków obcych, korzystają z aplikacji pomagających w nauce, sami dodatkowo szukają informacji w Internecie. Do rozwoju kompetencji językowych przyczyniło się:

- stworzenie prezentacji multimedialnej na etapie rekrutacji w języku angielskim;
- rozmowa kwalifikacyjna w języku angielskim;
- zajęcia przygotowawcze z języka angielskiego;
- komunikacja z lokalną społecznością w języku angielskim;
- zajęcia prowadzone w szkole w języku angielskim;
- tworzenie krótkich sprawozdań z każdego dnia mobilności – w języku angielskim.

- kompetencje cyfrowe

Wszyscy uczestnicy stwierdzili, iż ich kompetencje cyfrowe rozwinęły się w znacznym stopniu. Uczniowie mieli okazję:

- stworzyć prezentację multimedialną na etapie rekrutacji;
- brać udział w zajęciach przygotowawczych, na których poznawali zagadnienia związane z licencjami obowiązującymi w Internecie, jak i podnosili swoje kompetencje w zakresie posługiwania się programem SCRATCH;
- uczestniczyć w zajęciach w szkole greckiej i również kształcić tam swoje kompetencje w zakresie posługiwania się programem SCRATCH.

Wszystkie te czynności uczestnicy ocenili bardzo wysoko, a rezultatem tych działań jest nabycie chęci tworzenia gier z wykorzystaniem technik informatycznych. Ponadto uczniowie

biorący udział w mobilności, po jej zakończeniu organizowali spotkania w mniejszych grupach klasowych oraz prezentowali swoje umiejętności.

Wszystkie kompetencje nabywane były poprzez realizację programu mobilności, które były intensywne, aczkolwiek bardzo ciekawe i angażujące, ponieważ odbywały się wraz z uczniami greckimi. Podczas codziennej pracy prowadzono zajęcia formalne jak i nie formalne, które trwały od 6 do 8 godzin zegarowych.

- wpływ projektu na szkołę wysyłającą i przyjmującą

Każdy udział w projekcie przyczynia się do rozwoju kadry pedagogicznej, poprzez nabycie wielu kompetencji osobistych, jak i szkoły jako instytucji. Nauczyciele z obu szkół mieli możliwość wymiany doświadczeń związanych z systemem nauczania, podejścia do ucznia jak i prowadzenia zajęć. Udział w przedsięwzięciu miał pozytywny wpływ na szkołę w Polsce, poprzez:

- wymianę doświadczeń jako czynnika dla rozwoju zawodowego – nastawienie nauczycieli, otwartość na wprowadzanie innowacji, zmianę w postrzeganiu nowych technologii, narzędzi i metod dydaktycznych;
- poprawę wizerunku szkoły w środowisku lokalnym i w regionie (rodzice wyrażają się pozytywnie o organizacji przedsięwzięcia, jego przebiegu, poprzez upowszechnianie działań i efektów szkoła jest pozytywnie postrzegana przez społeczność w regionie);
- nabycie chęci nauki języków obcych przez nauczycieli nie językowców, aby w lepszym stopniu móc komunikować się w przyszłości w takiego typu projektach;
- nabycie umiejętności logistycznych i organizacyjnych poprzez organizację etapu rekrutacji, mobilności. Opieka nad grupą w czasie wyjazdu, organizacja zajęć.

Kadra również doświadczyła wzrostu pewności siebie, co było efektem rozwoju kompetencji językowych, międzykulturowych, a także możliwości poszerzania horyzontów w kontekście własnej pracy zawodowej, o wiedzę, jak wygląda proces nauczania w innych krajach europejskich. Nastąpił również wzrost motywacji do dalszej pracy.

Również szkoła partnerska doświadczyła pozytywnego wpływu udziału w przedsięwzięciu poprzez:

- wzrost jakości proponowanych zajęć oraz dostosowywanie ich do możliwości i potrzeb uczniów z Polski;
- kształtowanie umiejętności interpersonalnych w kontaktach z uczniami i kadrami z Polski;
- rozwijanie chęci stałego rozwoju, w poznawaniu kultury krajów z których przyjmowane są szkoły

Ostatecznie można stwierdzić, iż zmiany zaszły w obu szkołach. Dotyczą one większej otwartości kadry nauczycielskiej na nowe rozwiązania zarówno w procesie kształcenia jak i w sposobie zarządzania. Odnotowano pozytywny wpływ na nauczycieli poprzez ich integrację, lepsze wzajemne poznanie. Wydaje się zasadnym stwierdzić, iż udział w mobilności pozostaje atrakcyjną i efektywną formą rozwoju kadry pedagogicznej i szkoły jako instytucji. Co więcej, świadomość większego umiędzynarodowienia, pozytywnie wyróżnia szkołę na lokalnym rynku edukacyjnym. Wynika to ze zmiany postrzegania szkoły przez społeczność lokalną i w regionie, jako „szkoły działającej międzynarodowo” – podnosi to jej prestiż.

c) Rezultaty i efekty

- gotowość do podejmowania postaw leaderskich

Głównym źródłem sukcesu przy realizacji projektów mobilności jest zaangażowanie nauczycieli, czyli wybór zespołu projektowego. Są to osoby, które mają pełną wiedzę na temat projektu, dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem. Nauczyciele ci, są gwarantem trwałości wypracowanych rezultatów. Prowadzą dokumentację, motywują uczniów do pracy, sprawują opiekę w czasie wyjazdu. Jednak nie tylko wśród nauczycieli musi wykształcić się taka postawa, jest to równie ważne wśród uczniów. To uczniowie – liderzy wpływają na innych, również motywując ich do pracy i wysiłku. Efektem udziału w projekcie jest wykształcenie się takiego typu postaw.

- dzielenie się wiedzą doświadczeniem

Uczestnicy przedsięwzięcia wykazali się dużą gotowością do upowszechniania działań podjętych w czasie mobilności. Odbывало się to poprzez:

- nauczyciele przekazali gronu pedagogicznemu informacje o systemie edukacji w kraju mobilności oraz o zasadach obowiązujących w szkole greckiej;
- nauczyciele prowadzili rozmowy z rodzicami uczestników mobilności na temat ich postępów w rozwijaniu relacji międzyludzkich, jak i dalszej drogi kształcenia;

- uczniowie przekazywali informacje o:
 - kulturze i zwyczajach Grecji na lekcjach geografii,
 - historii i mitologii na lekcjach historii i języka polskiego;
 - wrażeń z mobilności na lekcjach wychowawczych;
 - nabytych umiejętnościach informatycznych poprzez udział w zajęciach w klasach młodszych z wykorzystaniem klocków LEGO;
- dzielenie się wiedzą i doświadczeniem poprzez propagowanie rezultatów projektu poza szkołą, poprzez zorganizowanie otwartego spotkania podsumowującego działania projektowe w sali widowiskowej GOK na terenie gminy Hańsk;
- udzielanie porad i rekomendacji nauczycielom innych szkół chcących wziąć udział w tego typu przedsięwzięciu;
 - **umiejętność pracy w grupie, zadawanie pytań, prowadzenie dyskusji**

Jak wynika z raportów indywidualnych uczestników przedsięwzięcia nabyli oni przydatne umiejętności w pracy zespołowej, a ci którzy już wykazywali takie zdolności mieli możliwość je jeszcze rozwinąć. Uczniowie mieli okazję dzielić się swoimi spostrzeżeniami, dopytywać w niejasnych sytuacjach. W szkole greckiej były stwarzane okazje do prowadzenia dyskusji na różne tematy.

- kompetencje w zakresie wielojęzyczności i komunikacji międzykulturowej

Kwestią wartą podkreślenia są wskazane przez uczniów kompetencje językowe – wszyscy uczestnicy wskazali, w swoich raportach, element związany z podniesieniem biegłości językowej, łatwości w nawiązywaniu komunikacji z obcokrajowcami. Wszyscy uczestnicy dostrzegali korzyści płynące z nauki języków obcych, korzystają z aplikacji pomagających w nauce, sami dodatkowo szukają informacji w Internecie. Do rozwoju kompetencji językowych przyczyniło się:

- stworzenie prezentacji multimedialnej na etapie rekrutacji w języku angielskim;
- rozmowa kwalifikacyjna w języku angielskim;
- zajęcia przygotowawcze z języka angielskiego;
- komunikacja z lokalną społecznością w języku angielskim;
- zajęcia prowadzone w szkole w języku angielskim
- tworzenie krótkich sprawozdań z każdego dnia mobilności – w języku angielskim.

- umiejętności kierowania swoją edukacją i rozwojem zawodowym w przypadku nauczycieli, autoprezentacji i kreowania swojego wizerunku

Uczestnicy w rozmowach często podkreślali, że zrealizowana mobilność przyczyniła się do ich dalszego rozwoju. Uczniowie w kontekście rozwijania umiejętności językowych, a nauczyciele w podejściu do samokształcenia. Udział w projekcie dał możliwość autoprezentacji: uczniom w czasie rozmów kwalifikacyjnych, jak i w czasie zajęć w szkole, nauczycielom w czasie spotkań z kadrami szkoły greckiej.

- prowadzenie na bieżąco strony na Facebook – FanPage projektowy
<https://www.facebook.com/profile.php?id=100091952871037>

- stworzenie gry przy wykorzystaniu programu do nauki programowania SCRATCH. Gra umieszczona na stronie internetowej szkoły

http://www.zspiphansk.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=407:grazrecznosciowka&catid=28&Itemid=157

- ogłoszono konkurs na stworzenie logo projektu, do konkursu przystąpili wszyscy uczestnicy projektu. Następnie poprzez Google Forms uczniowie głosowali na najlepsze z nich. Zwycięskie logo zostało umieszczone na stronie szkoły oraz na gazetce informacyjnej o projekcie

http://zspiphansk.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=383:konkurs-na-logo&catid=28&Itemid=157

- opracowanie raportu ewaluacyjnego podsumowującego działania na podstawie ankiety w ramach raportów indywidualnych, rozmów z uczestnikami i zespołem projektowym.

- opracowanie wniosków z pobytu przez jedną z uczennic, w języku angielskim:

We used English on a daily basis. It contributed to increasing our vocabulary. In addition, field tasks helped us break the language barrier and we began to speak English more boldly. We learned Greek culture and traditions in an accessible way - at school, in a nearby museum and from friendly outsiders who were always willing to help. We were able to see with our own eyes the use of today's technology in helping us find solutions to the problems we encountered, which we learned to solve more efficiently and in unconventional ways thanks to the project. The robotics classes planted new interests in us. Working in a group made everyone feel safer, because we knew that we always had support in others and could count on each other. We perfected the organization and responsibility we had to show. We learned the basics of the

Greek language. We became familiar with mythology and Greek history, and learned how to skillfully express our opinion on various topics in a foreign language. The classes were conducted in such a way that even the least interested person, would listen with curiosity. We had a chance to expand our knowledge of the Scratch program and the possibilities the technology offers us. What's more, we gained awareness of ecology so that we can make conscious choices in harmony with nature. We are more open-minded and curious about the world, seeing how much it has to offer us. This project has given us key competencies and fond memories that are impossible to forget. We are very happy that we had the opportunity to participate in it!

Zaangażowanie uczestników :

- **zespół projektowy :**

- p. Barbara Wilgocka – całościowy nadzór nad realizacją przedsięwzięcia (powołanie zespołu rekrutacyjnego, zapytania ofertowe oraz wybór najlepszej oferty, kontakt z instytucją przyjmującą, promocja i upowszechnianie, nadzór finansowy, kontakt z opiekunem projektu, opieka podczas mobilności – nadzór historyczno-kulturowy,) dokonywanie ewaluacji uczestników poprzez obserwacje i rozmowy, dzielenie się wiedzą i doświadczeniem;
- p. Bożena Kocanda – osoba odpowiedzialna za cały proces upowszechniania i promocji (nadzór w czasie przygotowywania przez uczniów prezentacji multimedialnej, umieszczanie informacji na stronie szkoły), opieka w czasie mobilności – nadzór informatyczny, dokonywanie ewaluacji uczestników poprzez obserwacje i rozmowy, dzielenie się wiedzą i doświadczeniem ;
- p. Anna Motwicka – wykonanie wraz z uczniami gazetek informacyjno-promocyjnych, osoba odpowiedzialna za proces opieki w czasie mobilności – nadzór matematyczny, dokonywanie ewaluacji uczestników poprzez obserwacje i rozmowy, dzielenie się wiedzą i doświadczeniem;
- p. Izabela Masiukiewicz – osoba odpowiedzialna za dokumentację przedsięwzięcia (regulamin rekrutacji, protokoły, sprawozdania, analizy), dokonywanie ewaluacji

uczestników poprzez obserwacje i rozmowy, dzielenie się wiedzą i doświadczeniem, opieka podczas mobilności – nadzór językowy;

- uczestnicy:
 - przystąpienie do procesu rekrutacji (wykonanie prezentacji multimedialnej, przystąpienie do rozmowy rekrutacyjnej);
 - uczestnictwo w zajęciach przygotowawczych;
 - uczestnictwo w spotkaniach organizacyjno-informacyjnych z zespołem projektowym;
 - przystąpienie do konkursu na logo projektu;
 - realizacja programu mobilności wraz z uczniami greckimi;
 - umieszczanie informacji na FanPage projektu;
 - przygotowanie prezentacji multimedialnej upowszechniającej rezultaty przedsięwzięcia oraz jej prezentacja.

Barbara Wilgocka